

Innkomne spørsmål og svar på disse

Valgkonferansen 2025 – del 1

20. januar – 4. februar

Innholdsfortegnelse

1. Listeforslag	2
1.1 Kan kommunene/fylkeskommunene få tilgang til listeforslagene slik det ligger i portalen?	2
2. Materiell	2
2.1 Hvordan skal vi forsegle valgmateriell? Er det nok å forsegle med noe tape?	2
2.2 Blir partistemmesedlene uten kandidatnavn også trykt uten punktskrift?	2
3. Leder og nestleder	2
3.1 Hvordan kan vi organisere valglokale med leder og nestleder under forhåndsstemmingen?	2
3.2 Hvordan kan vi organisere valglokale med leder og nestleder på valgting?	3
3.3 Må leder og nestleder vær til stede til enhver tid under forhåndsstemming?	3
3.4 Skal leder og nestleder registreres i EVA?	3
3.5 Kan vi som valgansvarlige være leder og nestleder i et valglokale?	3
4. EVA	3
4.1 Forhåndsstemmesteder blir nå ikke ferdig utfylt, slik som tidligere. Det hadde spart oss for en del jobb om det kunne vært ferdig utfylt. Hvorfor får dere ikke til det?	3
4.2 Hvor lang tid tar det fra vedtak til stemmekretsene ligger i EVA? Når blir stemmekretsene oppdatert?	3
5. Stemming	4
5.1 Kan dere si noe mere om at valgstyret må gjøre vedtak på om det skal brukes stemmeseddelkonvolutt?	4
6. Opptelling	4
6.1 Hvordan kan vi ivareta krav til offentlig opptelling, og i forlengelsen av dette hensyn til at valgresultatene ikke skal offentliggjøres før kl. 21.00, og ev. innblanding fra de som observerer?	4
6.2 Er begge opptellingene offentlige?	4
6.3 Hvor skal vi telle stemmer fra ambulerende, institusjon og lignende?	4
6.4 Hva gjør vi med tellekretser nå som det skal telles ute i valglokale?	4
6.5 Ved forhåndsstemming på kjøpesenter, skal stemmene da telles opp for seg selv?	5
6.6 Skal vi telle begge dagene, søndag og mandag, hvis vi har todagersvalg?	5
6.7 Kan vi starte opptelling på søndag?	5
6.8 Det er krav om at 30 stemmer legges til side. Hva om vi ikke får 30?	5
7. Informasjon	5
7.1 Hvorfor er strekkoden borte på informasjon til velger om stemmerett (tidligere valgkort)?	5
7.2 Kan dere ha med krav til legitimasjon, spesifikt ansiktsbilde, på informasjonen som går til velger om stemmerett?	5
7.3 Har dere et godt alternativ til strekkoden på valgkortet, nå som det ikke blir med lengre?	5

8.1 Vi finner ikke tekniske krav til PC-er i sikkerhetsveilederen, hvor er kravene?	6
9. Sametingsvalg	6
9.1 Skal stemmesedler til sametingsvalget i konvolutt?	6
9.2 Hvordan telles stemmer til sametingsvalget opp? Skal de telles i lokalene eller sentralt?	6
9.3 Det er forskjell mellom sametingsvalget og stortingsvalget - er det eget materiell som utarbeides for sametingsvalget?	6
10. Diverse	6
10.1 Er det lov å ha valgstyremøter på Teams?	6
10.2 Kan vi sette en lokal frist for å søke om hjemmestemming/ambulerende stemming?	6
10.3 Rekruttering av valgmedarbeidere. Kan Valgdirektoratet bidra med kriterier til valgmedarbeiderne, for eksempel med personlig egnethet og sikkerhetshensyn?	6

1. Listeforslag

1.1 Kan kommunene/fylkeskommunene få tilgang til listeforslagene slik det ligger i portalen?

Per i dag er dette ikke mulig, men det er et innspill vi jobber med å få på plass etter hvert. I første omgang jobber vi med et miljø som gjør at kommunene og fylkeskommunene kan teste ut portalen med fiktive data, tilsvarende treningsmiljøet til EVA Admin.

2. Materiell

2.1 Hvordan skal vi forsegle valgmateriell? Er det nok å forsegle med noe tape?

Formålet med forsegling av materiellet er at ingen uvedkommende skal få adgang til det, og at det skal avdekkes dersom noen uvedkommende allikevel får adgang til materiellet. Dette er også bakgrunnen for krav om to valgmedarbeidere i alle tilfeller der materiellet oppbevares uforseglet. Eksempler på tilfredsstillende forsegling er kasse med nummererte strips, der åpning av kasse skjer av to personer som logger gammel og ny strips. Et annet eksempel er nummererte forseglingsposer.

2.2 Blir partistemmesedlene uten kandidatnavn også trykt uten punktskrift?

Alle partistemmesedlene uten kandidatnavn (tidligere avkryssingsstemmeseddel/generell stemmeseddel) blir trykt med punktskrift. Departementet vurderte muligheten for å trykke også uten punktskrift, men kom til at det skal være punktskrift på alle.

3. Leder og nestleder

3.1 Hvordan kan vi organisere valglokalene med leder og nestleder under forhåndsstemmingen?

Ansettelse av valgmedarbeidere og utpeking av leder og nestleder ved et valglokale ligger nå administrativt hos kommunedirektøren. Det innebærer at det er opp til dere å finne hvem som skal ha de ulike rollene. Det skal være to stemmemottakere til stede ved ordinær forhåndsstemming. Hvis det kun er to stemmemottakere i lokalet, så skal leder og nestleder utpekes blant disse to. Det viktigste hensynet å ta, er at det til enhver tid er en leder og nestleder til stede, og at de er bevisst sitt ansvar. Dette kan

løses ved at leder og nestleder er til stede hele dagen, eller gjennom prioriteringslister som sier hvem som til enhver tid fungerer blant dem som er til stede i lokalet.

3.2 Hvordan kan vi organisere valglokalene med leder og nestleder på valgting?

De samme reglene gjelder for valgting, som ved forhåndsstemming – omtalt i spørsmål 3.1. I tillegg skal leder og nestleder på valgting ha ansvaret for opptelling og valglokalets protokoll. Det er derfor behov for at leder og nestleder som er til stede når valglokale stenger og som skal gjennomføre første opptelling og føre og signere valglokalets protokoll, legges inn i EVA grunnlagsdata.

3.3 Må leder og nestleder vær til stede til enhver tid under forhåndsstemming?

Det må til enhver tid være en leder og nestleder til stede. Det er imidlertid mulig å gjennomføre dette praktisk dersom ikke de samme personene kan være til stede, for eksempel gjennom overlappende skift, prioriteringslister, og lignende ordninger.

3.4 Skal leder og nestleder registreres i EVA?

Leder og nestleder ved et valglokale på valgdagen skal registreres. Dersom det er ulike personer som fungerer i disse rollene gjennom dagen, er det leder og nestleder som er til stede når valglokalet stenger og som skal gjennomføre opptelling og føre og signere valglokalets protokoll.

Ved forhåndsstemming skal ikke leder og nestleder registreres særskilt i EVA, men dere må sørge for å ha god kontroll på hvem som fungerer i rollene ved de ulike valglokalene gjennom forhåndsstemmingen.

3.5 Kan vi som valgansvarlige være leder og nestleder i et valglokale?

Regelverket legger ingen hindringer for en slik løsning. Dere bør imidlertid ta en vurdering på om dette er forenlig med andre oppgaver dere måtte ha, siden rollene skal være fysisk til stede i valglokalet.

4. EVA

4.1 Forhåndsstemmesteder blir nå ikke ferdig utfylt, slik som tidligere. Det hadde spart oss for en del jobb om det kunne vært ferdig utfylt. Hvorfor får dere ikke til det?

Nytt regelverk innebærer at alle forhåndsstemmelokaler skal telles opp for seg dersom de har fått 60 eller flere forhåndsstemmer. Dette innebærer teknisk utvikling av funksjonaliteten i EVA, som innebærer en såpass stor omlegging av den bakenforliggende koden at vi dessverre ikke fikk til å fylle ut de tidligere forhåndsstemmestedene deres.

4.2 Hvor lang tid tar det fra vedtak til stemmekretsene ligger i EVA? Når blir stemmekretsene oppdatert?

Det er en rekke aktører som er innblandet fra vedtak om stemmekretsjustering. Vedtaket går til lokal matrikkelfører, som melder til sentral matrikkelmyndighet (Kartverket), som deretter gjør justeringer i matrikkelen. Skatteetaten gjør deretter endringer i Folkeregisteret basert på opplysninger fra Kartverket, før dataen går videre til Valgdirektoratet. Dette er en prosess som tar tid. Direktoratets oppdateringer av både manntall og kretsjusteringer er planlagt: 04.03, 08.04, 06.05, 03.06, 12.06, 17.06, 24.06, 30.06.

5. Stemming

5.1 Kan dere si noe mere om at valgstyret må gjøre vedtak på om det skal brukes stemmeseddelkonvolutt?

Valgstyret kan ved *særlige tilfeller* velge om det ved enkelte forhåndsstemmelokaler skal tas imot stemmesedler i konvolutt, i stedet for rett i urne.

I [Proposisjon til Stortinget 45 L s. 284](#), forklares hva som menes med *særlige tilfeller*:

Med særlige tilfeller siktes det for eksempel til tilfeller hvor det ikke er mulig å ha et stabilt elektronisk manntall tilgjengelig. Det kan også være i fengsler hvor de fleste er manntallsført i andre kommuner og det uansett må benyttes stemmeseddelkonvolutt i stort omfang. Vedtak om at det skal benyttes stemmeseddelkonvolutt, kan ikke fattes for samtlige stemmemottak i en kommune uten at vilkåret om særlige tilfeller er oppfylt for de aktuelle stedene. Valgstyret må foreta en konkret vurdering for hvert enkelt valglokale om vilkåret er oppfylt. Valgstyrets myndighet kan ikke delegeres.

6. Opptelling

6.1 Hvordan kan vi ivareta krav til offentlig opptelling, og i forlengelsen av dette hensyn til at valgresultatene ikke skal offentliggjøres før kl. 21.00, og ev. innblanding fra de som observerer?

Opptellingene er offentlige. I dette ligger det at publikum skal kunne oppsøke steder der det telles, og få adgang til å se hva som foregår. De skal ikke ha adgang til å blande seg inn, få tilgang til fysisk materiell og utstyr, eller få innsyn i valgresultatene før kl. 21.00. Dette kan løses ved å etablere en grønn sone for personer som ønsker å overvære opptellingen, mens opptellingen foregår i den røde sonen. Dersom det er begrenset plass i grønn sone, kan dere gjøre grep for at ikke for mange er til stede samtidig som for eksempel en ventesone og en vert som følger publikum rundt.

6.2 Er begge opptellingene offentlige?

Ja.

6.3 Hvor skal vi telle stemmer fra ambulerende, institusjon og lignende?

Stemmer som ikke er mottatt i et allment tilgjengelig lokale skal telles i samlekategorien "øvrige". Ambulerende stemmer, institusjonsstemmer, tidligstemmer, utenriksstemmer, utenbysstemmer og andre stemmer i konvolutt skal telles i kategorien "forhåndsstemmer – øvrige". Alle stemmer som ikke telles per lokale, både på forhånd og valgting, skal telles i samlekategorien "øvrige".

6.4 Hva gjør vi med tellekretser nå som det skal telles ute i valglokalene?

Tellekretser vil ikke lenger fungerer slik dere er vant til. EVA sjekker nå automatisk om kretsene deres har over 100 stemmeberettigede. Dersom én eller flere kretser har færre stemmeberettigede, listes disse under *Tellekretser* i grunnlagsdata. Disse kretsene skal telles i samlekategorien "øvrige". Merk at dere fortsatt må gjennomføre en urnetelling slik at dere har kontroll på materialet fra lokalet og inn til

opptellingen. Urnetellingen er ikke støttet i EVA, så her må leder og nestleder notere selv, slik at dere kan kontrollere materiellet når det kommer inn sentralt.

6.5 Ved forhåndsstemming på kjøpesenter, skal stemmene da telles opp for seg selv?

Dersom stemmingen på kjøpesenteret er allment tilgjengelig, slik det i de aller fleste tilfellene er, skal stemmene som hovedregel telles opp for seg selv som et valglokale. Unntaket er dersom det kommer inn færre enn 60 stemmer, da skal stemmene telles i samlekategorien "øvrige".

6.6 Skal vi telle begge dagene, søndag og mandag, hvis vi har todagersvalg?

Nei. Valgting ses under ett, som om søndag og mandag var samme dag. Dere skal derfor oppbevare materiellet på en tryggende måte over natten og telle alle stemmene når valglokalene stenger på mandag.

6.7 Kan vi starte opptelling på søndag?

Opptellingen av alle forhåndsstemmer, unntatt *30 lagt til side og sent innkomne som skal telles tirsdag etter valgdagen kl. 17*, kan begynne på søndag før valgdagen. Nytt i regelverket er at også andre opptelling kan gjennomføres søndagen.

6.8 Det er krav om at 30 stemmer legges til side. Hva om vi ikke får 30?

Dersom dere ikke får 30, legger dere inn så mange dere har. EVA er ikke låst til 30, så dere kan legge inn det faktiske antallet.

7. Informasjon

7.1 Hvorfor er strekkoden borte på informasjon til velger om stemmerett (tidligere valgkort)?

Departementet vurderte behovet for en strekkode i forbindelse med nytt regelverk, og kom fram til at *det tidligere valgkortet* bør rendyrkes som et informasjonsprodukt. Vurderingene finnes i Prop. 45 L (2022-2023) og i høringsnotatet til ny valgforskrift.

7.2 Kan dere ha med krav til legitimasjon, spesifikt ansiktsbilde, på informasjonen som går til velger om stemmerett?

Det er med informasjon om kravet til legitimasjon flere steder på informasjonen som sendes til velgerne om stemmerett. Innledningsvis informeres det om at velger må huske å ha med legitimasjon, mens det videre i skrevet informeres om hvilke krav som stilles til legitimasjonen – deriblant ansiktsfoto, fødselsdato og navn.

7.3 Har dere et godt alternativ til strekkoden på valgkortet, nå som det ikke blir med lengre?

Det tidligere valgkortet rendyrkes som informasjonsprodukt. Det innebærer at det tidligere valgkortets funksjon som *kort* og fremvisning av strekkode/personinformasjon bortfaller. I forarbeidene til ny lov, og dermed departementets vurderinger, er det en helgod løsning å søke velgeren opp i EVA basert på informasjon fra legitimasjonen.

8. Sikkerhet

8.1 Vi finner ikke tekniske krav til PC-er i sikkerhetsveilederen, hvor er kravene?

De tekniske kravene til maskinvare på Pcer som skal brukes til pålogging til EVA, er ikke å finne i sikkerhetsveilederen, men i egen artikkel på Valgmedarbeiderportalen om forberedelser til bruk av EVA Admin eller EVA Skanning. Sikkerhetsveilederen gir imidlertid veiledning i hvordan maskinene skal sikres.

9. Sametingsvalg

9.1 Skal stemmesedler til sametingsvalget i konvolutt?

Ja. Alle stemmesedler til sametingsvalget skal i konvolutt. Dersom dere krysser av velgeren i manntallet, skal stemmeseddelen i en stemmeseddelkonvolutt. Dersom dere *ikke* krysser av velgeren i manntallet, skal stemmeseddelen i en stemmeseddelkonvolutt og deretter i en omslagskonvolutt.

9.2 Hvordan telles stemmer til sametingsvalget opp? Skal de telles i lokalene eller sentralt?

Stemmer til sametingsvalget følger "gammel" ordning med opptelling, og heter fortsatt *foreløpig* og *endelig* opptelling. Stemmene skal telles sentralt og videresendes til opptellingskommunen.

9.3 Det er forskjell mellom sametingsvalget og stortingsvalget - er det eget materiell som utarbeides for sametingsvalget?

Ja. Alt materiell til sametingsvalget blir blått, det vil si stemmesedler, valgkort, stemmeseddelkonvolutter, omslagskonvolutter og forsendelseskonvolutter. Sametinget anskaffer dette materialet.

10. Diverse

10.1 Er det lov å ha valgstyremøter på Teams?

Valgdirektoratet veileder i valgloven, som ikke har noen bestemmelser om gjennomføring av møter i folkevalgte organer. Vi ser imidlertid at kommuneloven § 11-7 omtaler muligheten for gjennomføring av fjernmøter.

10.2 Kan vi sette en lokal frist for å søke om hjemmestemming/ambulerende stemming?

Nei. Tidligere var det slik, men med nytt regelverk har det kommet en nasjonal frist for å søke om slik stemming. Den nasjonale fristen er torsdag før valgdagen kl. 12.00. Merk at dette imidlertid ikke gjelder *mottak av stemmer* som fortsatt kan foregå frem til utgangen av forhåndsstemmeperioden.

10.3 Rekruttering av valgmedarbeidere. Kan Valgdirektoratet bidra med kriterier til valgmedarbeiderne, for eksempel med personlig egnethet og sikkerhetshensyn?

Valgdirektoratet veileder i valgloven, som ikke har noen bestemmelser om ansettelsesprosess av kommunens ansatte. Vi kan imidlertid peke på viktigheten av å gjennomføre sikkerhetssamtaler der potensielle valgmedarbeidere og ledere og nestledere blir orienterte om ansvaret som følger med stillingen, verdier, trusler og sårbarheter som er relevant for oppgavene deres, og eventuelle knytninger som er uheldige i et sikkerhetsperspektiv.